Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

FESTES DEL SEGAR I EL BATRE

Avià

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Era de Santa Maria
Emplaçament	La festa es fa davant de la casa dels Arbres Blancs, carretera Berga-Solsona.

Coordenades:

Latitud:	42.07723
Longitud:	1.82277
UTM Est (X):	402622
UTM Nord (Y):	4659021

Classificació

Número de fitxa	08011 - 156
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Manifestació festiva
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	1989
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Festa d'interès
Observacions protecció:	Festa d'interès local. Ple municipal 25/05/2010
Data aprovació:	dt., 25/05/2010 - 12:00
Accés	Obert
Ús actual:	Social
Titularitat	Pública
Autoria de la fitxa	María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa:	dl., 18/02/2002 - 01:00

Autoria de la darrera revisió: María del Agua Cortés Elía. OPC
Data de la darrera revisió: dt., 16/05/2023 - 12:17

Descripció

La festa va ser iniciada l'any 1989 amb la finalitat de recordar la manera tradicional de fer les tasques bàsiques de la sega i la batuda, essent alhora un homenatge a la figura del pagès. Se celebra el segon diumenge de juliol i la demostració pràctica d'aquells treballs s'acompanya de diverses activitats: fira d'artesania, concurs de fotografia, mostra d'activitats tradicionals. És una festa en la que participa tot el poble i que agrupa a totes les entitats de l'Ateneu d'Avià. Gràcies a ella s'han recuperat tasques que ja feia anys que no es veien a la zona. La festa comença a punta de dia, quan els segadors van al camp i comencen la sega amb el volant, l'esclopet i el garrot de lligar garbes. A mig matí, cap a les 10, l'esmorzar del segador que han preparat les dones: pèsol negre amb cansalada, i variació de vianda a cada festa. Després els segadors tornen a la feina i quan la sega és acabada es porten les garbes l'era on es para la batuda i es fa voltar l'euga, es gira la batuda, es fa el paller i es passa el gra per la ventadora. Al voltant de l'era la festa s'amenitza amb música, venda de productes artesans i demostració d'altres tècniques, com fer cordes o fer punta al coixí. A la tarda es realitza un concert de música tradicional.

Observacions:

L'Ateneu d'Avià va editar un vídeo sobre aquesta festa l'any 1993, que constitueix un important document històric i etnològic. Per la festa de l'any 2000 es van realitzar uns plafons per a l'exposició d'eines que explicaven el procés de sega i batuda, l'elaboració del pa i els molins, i les eines utilitzades.

Història

La iniciativa de la celebració de la festa va ser de Fèlix Pi, que a la primavera de l'any 1989 va fer la proposta a la junta de l'Ateneu. La idea era recollir en un marc festiu la manera com se segava i es batia uns anys enrere. La primera festa es va repartir en tres caps de setmana: el primer es va segar un camp de blat a cal Massec, el segon es van traslladar les garbes amb animals fins a l'era, i el tercer es va fer la batuda amb animals. La festa va ser un èxit i es va completar amb xerrades culturals i una exposició de productes alimentaris berguedans. La segona edició de la festa, l'any 1990, es va realitzar a l'era dels Arbres Blacs i també repartida en tres dies, afegint una exposició d'eines antigues que es van recollir de les cases de pagès del poble, i la primera edició del concurs de cuina del confitat. Així es va anar consolidant la festa, fent-se ressò fins i tot als informatius de TV3 l'any 1991. En edicions posteriors la festa es concentra en un sol cap de setmana i es realitza a l'era de Santa Maria, afegint diferents actes culturals i lúdics entre els que destaca la mostra de música tradicional, la fira d'artesania, el concurs de fotografia, l'exposició d'eines de pagès. Des de l'any 2011 s'ha incorporat a la festa la Dansa del Segar i Batre, amb música de Narcís Mellado i coreografia de Pep Lizandra. L'edició de l'estiu de 2022 va ser la XXXIV.

Bibliografia

Cortés Elía, María del Agua (2021) "La dansa del Segar i el Batre al llibre Danses Tradicionals del Berguedà". *El Ressò* núm. 73. Març 2021. Ajuntament d'Avià. P. 12.

Cortés Elía, María del Agua (2021) “Panoràmica de les festes del segar i batre a Catalunya”. Amb Santi Ponce (UVic), Jacint Torrents (UVic) i José A. Corral (UVic). A *Associacionisme cultural. Entre el mosaic i les xarxes. Actes del XII Congrés de la CCEPC*, Tarragona-Reus, 6-7 novembre de 2020. Publicacions de la Coordinadora de Centres d’Estudis de Parla Catalana. P. 257-273.

Cortés Elía, María del Agua (2011) "Els sons del segar i el batre". *El Ressò* núm. 67. Març 2011. Ajuntament d’Avià. P. 14-15.

Cortés Elía, María del Agua (2010) "La festa del Segar i el Batre, Festa d’Interès Cultural Local". *Diari d'Avià*. Juliol 2010. Bífidus Editors. Berga.

Cortés Elía, María del Agua (2008) "Les eines del segar i el batre**".** *Diari d'Avià*. Juliol 2008. Bífidus Editors. Berga.

Cortés Elía, María del Agua (2007) "Una feina que es perd en el temps". *Diari d'Avià.* Juliol 2007. Bífidus Editors.

Mangot, Rosend (2001). Entrevista a Pere Casafont i Mas. Ressò de ressò nº 40, pàgs. 14-16.

PI, Fèlix (1990). Avià: festes del segar i el batre. L'Erol, núm.31. Dossier. Pàgs. 9-26.

